

således ikke opnås enighed om mere vidtgående forpligtelser på dette område og ej heller en eksplícit omtale af klimaændringers mulige negative virkninger. På ministerrådsmødet vedtog man tillige en erklæring om behovet for bedre dialog og samarbejde omkring styring af vandressourcer. I erklæringen nævnes blandt andet behovet for øget opmærksomhed på og samarbejde vedr. grænseoverskridende problemer i forbindelse med floder, der løber gennem flere lande.

Det finske formandskab i 2008 har meldt ud, at man i arbejdet med den økonomiske og miljømæssige dimension vil lægge særlig vægt på det sikkerhedsmæssige perspektiv med det formål at styrke økonomisk udvikling og regional stabilitet samt fortsætte tidligere bestræbelser på at sikre konfliktforebyggelse og -løsning i OSCE-området. Grænsekontrol er tilsvarende et prioritetsområde for formandskabet, herunder nye grænsesikringsinitiativer i Centralasien. Særlig prioritet vil endvidere blive givet til spørgsmålet vedrørende samarbejde om maritime og indenlands vandveje i OSCE-regionen. Emnet bygger videre på de to foregående års hovedtemaer, henholdsvis transportspørgsmål og miljø i et sikkerhedsmæssigt perspektiv.

7. OSCE'S FELTMISSIONER

OSCE har i alt 19 feltmissioner, som er en væsentlig del af organisationens virksomhed. Godt 72 % af OSCE's budget går til missionerne, hvor ca. 85 % af organisationens ca. 3.500 medarbejdere gør et omfattende praktisk arbejde i felten for aktivt at fremme OSCE-forpligtelserne. De fleste missioner har projekter og rådgivning inden for demokrati og menneskerettigheder, økonomi, god regeringsførelse samt ikke mindst forebyggelse, bilæggelse af og genopbygning efter konflikter. Missionerne foretager løbende overvågning af udviklingen på disse områder og leverer dermed input til den politiske dialog i Wien.

På *Vestbalkan* (Albanien, Bosnien-Hercegovina, Kroatien, Makedonien, Montenegro, Serbien og Kosovo) har OSCE sine største feltmissioner. De centrale indsatsområder er menneske- og mindretalsrettigheder, tilbagevenden af flygtninge, forsoning, opbygning af retsstaten, demokratiudvikling, civilsamfund og frie medier. Projekterne spænder lige fra polititræning til op-

bygning af retssystemer baseret på europæiske standarder.

Den største OSCE-mission er i *Kosovo*, hvor OSCE – siden 1999 – er indgået som en del af FN's overgangsadministration, UNMIK, med selvstændigt ansvar for demokratisering, civilsamfundsudvikling, udvikling af en fri presse, overvågning af medierne, retsreformer samt polititræning. OSCE er p.t. den eneste internationale organisation i Kosovo med en tilstedeværelse i alle 30 kommuner. OSCE besluttede 21. december 2007 at forlænge mandatet for OSCE's mission i Kosovo til udgangen af januar 2008. Det blev samtidig besluttet ved udløbet af denne termin automatisk at forlænge missionens mandat med en måned ad gangen, så længe ingen deltagerstat gør indvending herimod. OSCE-missionen i dens nuværende form må dog antages inden længe at skulle bringes til ophør. Det vil blive vanskeligt at sikre OSCE's fortsatte tilstedeværelse i Kosovo efter statusafklaringen. Måske kan en vis fleksibilitet, begrundet i et serbisk ønske om at sikre mindretalsbeskyttelse, muliggøre enighed om et kompromis, hvorefter mandatet for en fremtidig mission i Kosovo efter statusafklaringen i første række kommer til at omfatte monitorering og i mindre grad assistance.

OSCE traf i december 2007 beslutning om, at man med virkning fra udgangen af 2007 nedlægger OSCE's mission i *Kroatien* og erstatter missionen med en stærkt reduceret OSCE-tilstedeværelse i landet under betegnelsen OSCE's »Office in Zagreb«. I forhold til den hidtidige mission har det nye kontor fået et stærkt reduceret mandat, primært koncentreret om monitorering af krigsforbrydersager. Kroatien har med stor bestemthed modsat sig, at kontoret beskæftiger sig med spørgsmål om flygtninges tilbagevenden og reintegration (»Sarajevo-processen«), og dette spørgsmål indgår derfor ikke i mandatet. Med nedlæggelsen af missionen har man også lukket missionens kontorer uden for Zagreb, herunder i Sisak og Karlovac. OSCE's tilstedeværelse i Kroatien er således blevet stærkt reduceret i forhold til tidligere. Antallet af personel er blevet reduceret fra omkring 150 til ca. 20 personer.

OSCE er til stede i samtlige *centralasiatiske republikker* (Kasakhstan, Kirgisistan, Tadsjikistan, Turkmenistan og Usbekistan), hvor organisationen siden midten af 1990'erne har været engageret i projekter til fremme af demokratisering, menneskerettigheder og god regeringsførelse.